

Үзүүлэлт	Нян – бактери	Вирүс
Амьд уу?	Тийм	Үгүй
Эсийн тоо	Нэг эст организм	Эс бус, амьгүй биет
Эмчилгээ	Антибиотик	Вирүсийн эсрэг эмүүд үржлийг саатуулах ч бүрэн эмчлэхгүй
Халдварлалт	Биеийн аль нэг хэсэгт	Системийн – ихэвчлэн бүх биеэр тархдаг
Үржилт	Хуваагдах замаар	Эсийн дотор РНХ/ДНХ-ээ хуулбарлаж, эзэн эсээ үхүүлж гадагшилдаг

Үүсгэгч - SARS CoV-2

Virus classification

(unranked): Virus

Realm: *Riboviria*

Kingdom: *Orthornavirae*

Phylum: *Pisuviricota*

Class: *Pisoniviricetes*

Order: *Nidovirales*

Family: *Coronaviridae*

Genus: *Betacoronavirus*

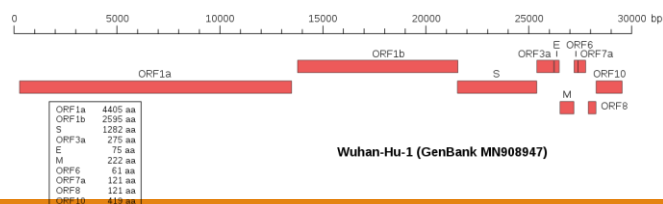
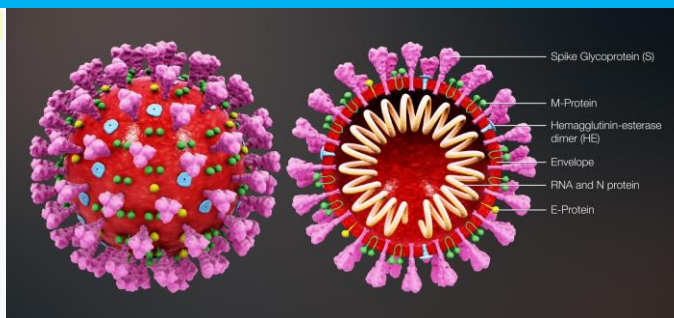
Subgenus: *Sarbecovirus*

Species: *Severe acute respiratory syndrome-related coronavirus*

Strain: **Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2**

Synonyms

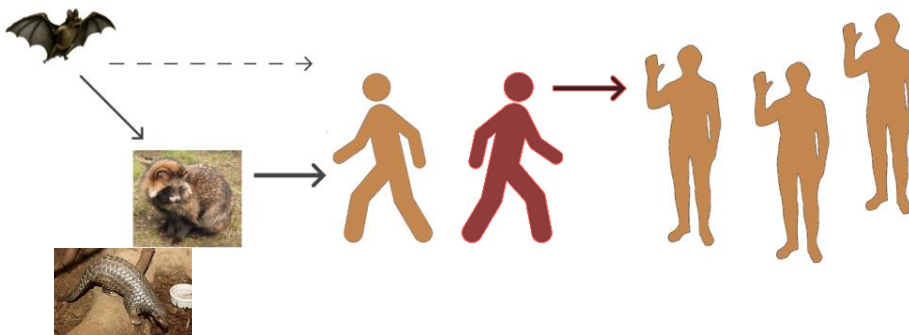
- 2019-nCoV

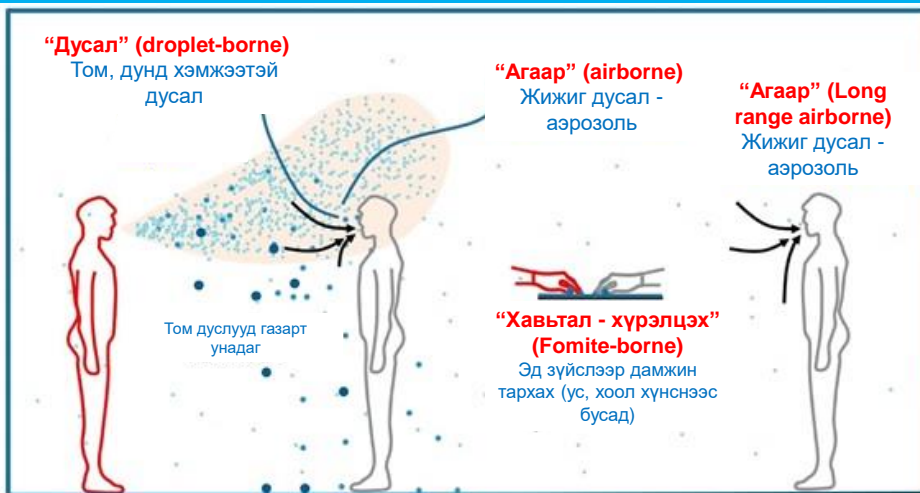
Халдвар эх уурхай ба дамжилт

Амьтан → хүн

Хүн → хүн

Дамжих зам

- Том дуслууд >100мкм хэмжээтэй бөгөөд шууд газарт унадаг
- Дунд хэмжээтэй дуслууд 5-100мкм хэмжээтэй агаарт 2 цаг хүртэлх хугацаанд хөвсөөр байдаг
- Жижиг, бөөмцөр, аэрозоль дуслууд <5мкм хэмжээтэй агаарын урсгалаар халдвар үүсгэдэг

КОВИД-19 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ЯВЦ

КОВИД-19 НУУЦ ҮЕИЙН ХЭЛХЭЭС

(Нүүц үе 14 хоног ч байж болдог)

ХОНОГ 0

Тэрээр КОВИД-19
вирусийн халдварт өртөв.

ХОНОГ 10

Түүнд шинж тэмдэг илэрч, шинжилгээ
өгөхөд КОВИД-19 халдвартай нь
илэрчээ

ХОНОГ 5

Тэрээр КОВИД-19-
ийн шинжилгээ
өгөхөд хариу СӨРӨГ
буюу халдвар
илэрсэнгүй

ХОНОГ 8

Тэрээр КОВИД-19
халдвар аваагүй хэмээн
бодож, ажилдаа явж
эхлэв. Гэвч тэрээр 8, 9 дэх
хоногоос эхлэн халдвар
тарааж эхэлсэн бөгөөд 22
хүнийг халдварлуулжээ

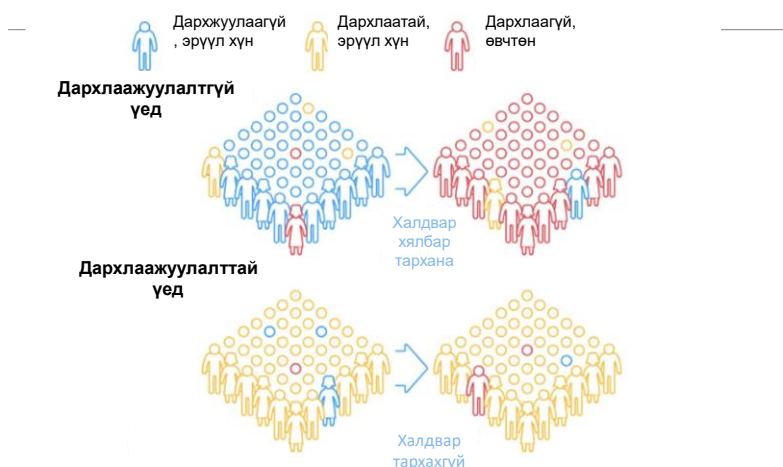
Ковид-19, ханиад томуугийн шинж тэмдэг

Шинж тэмдэг	Ковид-19	Томуу	Ханиад	
Хуурай ханиах	+++	+++	++	
Цэртэй ханиах	--	--	+++	
Халуурах	+++	+++	-	
Амт, үнэр мэдрэхгүй	+++	--	--	
Нусгайрах	++	++	+++	
Найтаах	--	-	+++	
Хоолой өвдөх	++	++	+++	
Амьсгаадах	++	--	--	
Толгой өвдөх	++	+++	-	
Бүх бие өвдөх	++	+++	+++	
Ядарч сульдах	++	+++	++	
Суулгалт	-	+	--	
+++ Байнга	++ Заримдаа	+ Хааяа	- Ховор	-- Огт ажиглагдаагүй

Халдварлалт – R_0

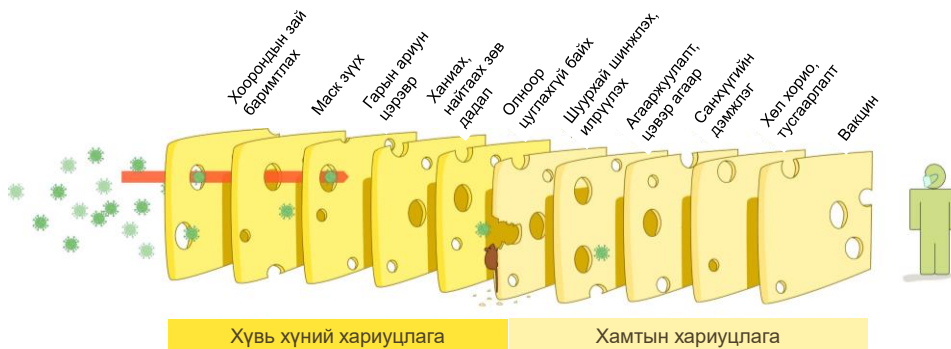
Өвчин	Сүргийн дархлаа тогтоохуйц дархлаатай хүн амын эзлэх хувь	1 өвчтөнөөс халдвар авах хүний дундаж тоо	Дархлал тогтох хугацаа
Халдварт саа	80-86%	5-7	18 жил
Цагаан цэцэг	80-85%	5-7	3-5 жил
Улаанбурхан	91-94%	11-18	Насан турш
Улаанууд	83-94%	6-14	15-20 жил
КОВИД-19	60-80% ???	~1-7	Тодорхойгүй
Гахайн томуу	???	1.5-1.6	Тодорхойгүй
Улирлын томуу	???	0.9-2.1	Тодорхойгүй

ДАРХЛААЖУУЛАЛТ БА СҮРГИЙН ДАРХЛАА

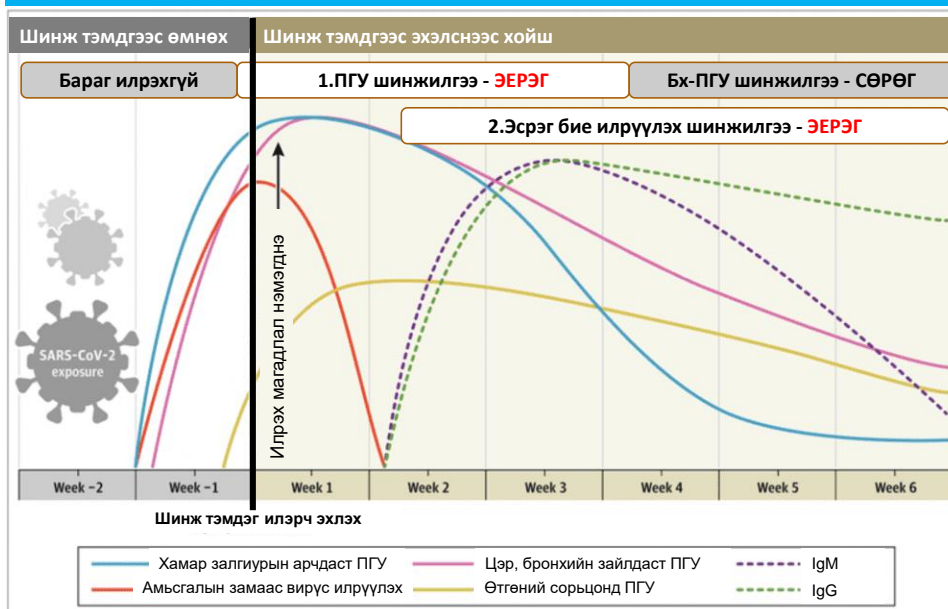
УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ЗАМ

Тархалтыг бууруулах төгс арга хэмжээ гэж байхгүй

Аливаа арга хэмжээнд дутагдал буюу цоорхой байдаг
Ийм олон арга хэмжээг зэрэг хэрэгжүүлснээр амжилтанд хүрнэ

ИЛРҮҮЛЭЛТ БА ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГУУД

**Анхаарал хандуулсанд
баярлалаа**

